

Studentting 1 2020

Mandag 10.02.2020

Gjesteserveringen, Campus Adamstuen
Kl. 17.15-21.00

Studentting er åpent for alle. Velkommen!

***Felles buss går fra den store parkeringsplassen foran
Eika Treningssenter kl 16.00.***

Arbeidsutvalget oppfordrer alle møtedeltakerne til å medbringe eget bestikk og tallerken, vannflaske og kaffekopp

Møtepapirene er også å finne på
<http://www.nmbu.no/student/studenttinget>

SAKSLISTE

STUDENTTING 1 - 2020, MANDAG 10. FEBRUAR KL. 17:15 GJESTESERVERINGEN, CAMPUS ADAMSTUEN.
FULLSTENDIGE SAKSPAPIRER SENDES KUN TIL STUDENTTINGETS FASTE REPRESENTANTER. SAKSPAPIRENE
LEGGES OGSÅ UT PÅ STUDENTDEMOKRATIETS HJEMMESIDE OG PÅ STUDENTDEMOKRATIETS ROM PÅ CANVAS:
<http://www.nmbu.no/studenttinget>

Registrering fra klokken 17:00!

2011	KONSTITUERING	4
2011.1	GODKJENNING AV INNKALLING OG DAGSORDEN	4
2011.2	GODKJENNING AV REFERAT FRA FORRIGE MØTE	4
2011.3	OPPNEVNELSE AV TELLEKORPS	4
2012	ORIENTERINGSSAKER	4
2012.1	REFERATSAKER	4
2013	VEDTAKSSAKER	5
2013.1	INSTRUKS FOR VALG	5
2013.2	FORRETNINGSORDEN OG DAGSORDEN	5
2013.3	VEDTEKSTENDRING KAPITTEL 8 – INNFØRE DOKUMENTHIERARKI	6
2013.4	ØKONOMIREGLEMENTET	7
2014	DISKUSJONSSAKER	8
2014.1	ARBEIDSINSTRUKS AU	8
2014.2	STUDIEKVALITETSDOKUMENT	8
2014.3	HANDLINGSPLAN FOR KLIMA OG ENERGI FOR ÅS KOMMUNE	9
2015	VALG OG OPPNEVNINGER	10
2015.1	VALG AV KOMITE FOR SEMESTERETS BESTE UNDERVISER	10
2016	EVENTUELT	11
2017	MØTEEVALUERING	11
VEDLEGG		12
VEDLEGG 1	FORSLAG TIL INSTRUKS FOR VALG I STUDENTDEMOKRATIET	12
VEDLEGG 2	FORSLAG TIL FORRETNINGSORDEN OG DAGSORDEN FOR STUDENTTINGET (ST) VED NMBU	16
VEDLEGG 3	FORSLAG TIL ENDRING I KAPITTEL 8 I VEDTEKTER FOR STUDENTDEMOKRATIET VED NMBU	19
VEDLEGG 4	GJELDENE VEDTEKTER KAPITTEL 8 FOR STUDENTDEMOKRATIET VED NMBU	21
VEDLEGG 5	FORSLAG TIL NYTT ØKONOMIREGLEMENT FOR STUDENTDEMOKRATIET VED NMBU	22
VEDLEGG 6	UTKAST NY ARBEIDSINSTRUKS FOR ARBEIDSUTVALGET	24
VEDLEGG 7	GJELDENE ARBEIDSINSTRUKS FOR ARBEIDSUTVALGET	26
VEDLEGG 8	UTKAST TIL STUDIEKVALITETSDOKUMENT FOR STUDENTTINGET VED NMBU	29
VEDLEGG 9	FORSLAG FELLES KLIMATILTAK NMBU OG ÅS KOMMUNE	30
VEDLEGG 10	SAKSUTSKRIFT FRA ÅS KOMMUNE	31

2011 Konstituering

2011.1 Godkjenning av innkalling og dagsorden

2011.2 Godkjenning av referat fra forrige møte

1 Referatene legges ut på vår hjemmeside (<http://www.nmbu.no/studenttinget>) en uke etter
2 hvert Studentting. De som ønsker kan få referatet i papirutgave ved å henvende seg til
3 Studenttingskontoret, rom U121 i Urbygningen.
4

5 2011.3 Oppnevning av tellekorps

- 6
7 1.
8
9 2.
10
11 3.

12 13 2012 Orienteringssaker

14 2012.1 Referatsaker

15
16 Referatene skal offentliggjøres innen kl. 12.00 torsdag før Studentting.
17 Referatene sendes ut på mail til studenttingsrepresentantene. Kopi av referatene vil bli skrevet
18 ut og oppbevart på Studenttingets kontor sammen med sakspapirene fra det gjeldende
19 Studentting. Dette gjøres for å få mest mulig oppdaterte referater, samt minske papirforbruket.
20 Referatene legges også ut på Studentdemokratiets rom på canvas.

21 De som har referatplikt til Studentting er:

- 22 - Studenttingets Arbeidsutvalg (AU)
23 - Universitetsstyret (US)
24 - Studieutvalget (SU)
25 - Studentsamskipnaden i Ås (SiÅs)
26 - Studentenes og Akademikernes Internasjonale Hjelpfond (SAIH)
27 - International Student Union (ISU)
28 - Forskningsutvalget (FU)
29 - Læringsmiljøutvalget (LMU)
30 - Erasmus Student Network (ESN)

31
32

33 2013 Vedtakssaker

34 2013.1 Instruks for valg

35 *Saksforbereder: Arbeidsutvalget*

37 **Vedlegg 1:** Forslag til instruks for valg

39 **Hensikt:**

40 Vedta ny gjeldende instruks for valg i Studentdemokratiet.

42 **Bakgrunn:**

43 Med bakgrunn i vedtakene på Studentting 5 og 6 i 2019 knyttet til endret sammensetning av
44 Studenttingets Arbeidsutvalg, må valgreglementet revideres. Når reglementet først skal opp til
45 behandling, har vi også foreslått noen andre mindre justeringer som ikke er knyttet til ny
46 sammensetning av AU.

47 Under «Generelt»:

48 Første endring er å fjerne at organisasjonssekretær er ansvarlig for å finne kandidater til valg,
49 samt presisere at det er valgene på studentting organisasjonssekretær og valgnemda er
50 ansvarlig for.

51 Under «Valg til Studenttingets arbeidsutvalg (AU)»:

52 Her er det lagt til hvilke posisjoner som velges ved elektronisk urnevalg, samt at
53 ansvarsområder og utvalgsposisjoner internkonstitueres etter at AU er valgt. Informasjon om
54 hvordan deltidsposisjonene i AU velges er fjernet, fordi disse ikke skal velges lengre.

55 Under «Valg ved Studentting»:

56 Nominasjonskomiteer er endret til sentralt innstillingsutvalg, fordi det er det det heter. Her
57 foreslår AU at AU i utgangspunktet skal nominere studenter til sentralt innstillingsutvalg, men
58 om AU ikke blir enige vil valget gjøres av Studentting. Som regel er det leder i AU som sitter i et
59 slikt innstillingsutvalg, og man ser det hensiktsmessig å kunne innstille uten å ta det gjennom
60 Studentting.

61 Arbeidsutvalget ønsker også at det fra sommeren av skal velges inn studentrepresentanter til
62 LMU på studentting, men dette kan ikke legges inn i valginstruksen får man har fått vedtak på
63 det i universitetsstyret.

64 AU har også fjernet det med at studentrepresentanter i SiÅs sitt styre må være fra campus Ås,
65 da dette ikke vil være relevant fra neste valg.

68 **Forslag til vedtak:**

69 Studentting godkjenner endringene i valginstruksen som fremlagt i vedlegg 1.

73 2013.2 Forretningsorden og dagsorden

74 *Saksforbereder: Arbeidsutvalget*

76 **Vedlegg 2:** Forslag til forretningsorden og dagsorden

78 **Hensikt:**

79 Gå over fra referat til protokoll, samt noen andre oppryddinger i dokumentet.

80 **Bakgrunn:**

Om punkt 1.4, 1.6 og 1.7
Studenttinget har lenge ført referat fra studenttingsmøter. Et referat gir i tillegg til informasjon om hva som er vedtatt på møte en transkribering av diskusjonen. Dette krever ressurser, både i utarbeidelse og oversetting. Når et vedtak er fattet er det gjeldende, momentene i diskusjonen er derfor ikke naturlig å ha med i selve saksbehandlingen og kan skape forvirring.

Arbeidsutvalget foreslår derfor at Studenttinget fremover fører protokoll. I diskusjonssaker skal Arbeidsutvalget skrive et diskusjonsnotat med hovedmomenter. Denne kan bes om at legges ved som vedlegg til protokollen.

Om punkt 2.4

Tidligere satt alltid studentrådsleder i studenttingsdelegasjonen. Da dette ikke er tilfelle lenger foreslår vi at siste del av setningen strykes.

Om punkt 2.8

Endre slik at det kommer fra av det bistås med oversetting både til norsk og til engelsk.

Forslag til vedtak:

Studentting godkjenner de endringene i Forretningsorden slik det fremkommer i vedlegg 2.

2013.3 Vedtektsendring kapittel 8 – innføre dokumenthierarki

Saksforbereder: Tord Hauge

Vedlegg 3: Forslag til vedtektsendringer i kapittel 8 i Vedtekter for Studentdemokratiet ved NMBU

Vedlegg 4: Gjeldene vedtekt i kapittel 8 i Vedtekter for Studentdemokratiet ved NMBU

Hensikt:

Vedta kapitel om dokumenter som beskriver ulike dokumenter og innfører et dokumenthierarki.

Bakgrunn:

I handlingsplanen står det «3.8 Lage en plan og starte arbeidet for at Studentting skal få etablert politiske dokumenter eller plattformer innen områder det er behov for politikk på.» Vi har derfor foreslått å legge inn et dokumenthierarki som sier at vedtektene er overordnet alt så har vi prinsippprogrammet så har vi politiske dokumenter. Vi mener både prinsippprogram og politiske dokumenter burde ha en utløpsdato, og har satt dette til 3 år for prinsippprogram og 5 år for politiske dokumenter. Dette for å sikre at politikken er relevant og at vedtak som gir mening nå, men ikke gir mening om eksempelvis 8 år, ikke skal være bindende.

Det vil bli en periode nå hvor Studentting fremover antagelig kommer til å behandle og etablere et politisk dokument i semesteret til Studentting mener vi har tilstrekkelig politikk. Først kommer arbeidsutvalget til å fremme et forslag til Studiekvalitetsdokument som diskuteres allerede på Studentting 1, og vedtak på Studentting 2. Etter det er planen et miljøpolitisk dokument, og videre et studentvelferdspolitik. Internasjonalt dokument, læringsmiljødokument, forskningspolitisk dokument er eksempler på andre områder det på sikt kan være naturlig å vedta dokumenter på.

Vi mener også at politiske dokumenter og prinsippprogram burde behandles over to

131 Studenttingsmøter. Dette er for å sikre at dokumentene blir gjennomarbeidet og eventuelle
132 sikkerhetsnett ved at en ikke kan løfte og endre dokumentene på et møte.

133
134 **Forslag til vedtak:**
135 Studentting vedtar de endringene som er forelagt i vedlegg 3.

136
137 *(OBS endring i vedtekter krever kvalifisert flertall(2/3) for å gå gjennom)*
138
139

140 2013.4 Økonomireglementet

141 Saksbehandler: Arbeidsutvalget

142

143 **Vedlegg 5:** Forslag til nytt økonomireglement

144

145 **Hensikt:**
146 Vedta nytt gjeldende økonomireglement.

147

148 **Bakgrunn:**

149

150 Økonomireglementet skal i utgangspunktet opp annen hvert år for evaluering og revidering.
151 Det har nå ikke vært oppe siden det ble vedtatt i 2017. Vi tar derfor opp nytt
152 økonomireglement med følgende foreslåtte endringer.

153

154 Vi har tillit til at Arbeidsutvalget og Studentting vurderer om det er behov for å behandle den
155 på et eller to møter og ser ikke behovet for at det er omtalt en anbefaling om å behandle den på
156 to møter.

157

158 Setningen under avsnittet om arbeidsutvalget gir lite mening og anbefales å styrke.

159

160 Dersom arbeidsutvalget omdisponerer poster i budsjettet mener vi Studentting skal bli
161 orientert om dette.

162 Under reisekostnader har vi lagt inn at reise skal foregå på billigst mulig måte. Det er også lagt
163 inn et avsnitt om at reisende skal primært velge miljøvennlige transportmidler. Det er også lagt
164 inn en leddsetning om at det kun dekkes bil dersom det er nødvendig.

165

166 Punktet om Norsk Studentorganisasjon opplever vi som overflødig å ha regulert i vårt
167 økonomireglement.

168

169 Utgifter knyttet til mat på reise er endret. Vi ser det mer hensiktsmessig at det er satte faster
170 knyttet til hvilke måltid det er enn per døgn. Satsene er samsvarende med satsene til Norsk
171 Studentorganisasjon. Punkt C vurderer vi også overflødig da det er gitt at Studenttinget dekker
172 mat for deltakere på sine arrangementer. Vi legger også til grunn at det vurderes med et
173 nøkternt syn på den økonomiske rammen.

174

175 **Forslag til vedtak:**

176 Studentting godkjenner endringene i økonomireglementet som fremlagt i vedlegg 5.

177 2014 Diskusjonssaker

178 2014.1 Arbeidsinstruks AU

179 *Saksforbereder: Arbeidsutvalget*

180
181 **Vedlegg 6:** Utkast til ny arbeidsinstruks for Arbeidsutvalget

182 **Vedlegg 7:** Gjeldende arbeidsinstruks for Arbeidsutvalget

183

184 **Hensikt:**

185 Diskutere ny instruks for Studenttingets Arbeidsutvalg

186 **Bakgrunn:**

187 Studentting har vedtatt at Arbeidsutvalget skal bestå av tre stykker på fulltid fra sommeren
188 2020; en leder og to AU-medlemmer. Med dette trenger man å revidere instruksen til AU.

189 AU har valgt å ikke markere alle endringene, da det er såpass store endringer i strukturen. Før
190 var arbeidsområdene delt opp etter rollen man hadde i utvalget, men AU foreslår nå å samle
191 alle arbeidsoppgavene for hele AU. Hovedoppgavene til studentlederen som fraviker fra hele
192 AU sine oppgaver har fått sitt eget avsnitt. Forslag til ny instruks og gjeldene instruks er
193 vedlagt.

194 Det er få endringer i arbeidsoppgavene til AU. Den største forskjellen er at arbeidsoppgavene
195 ikke knyttes til person, men at arbeidsoppgavene må fordeles innad av det AU som blir valgt av
196 studentene ved NMBU.

197 Dokumentet er kun et utkast, og skal diskuteres i Studentting. Instruksen vedtas ikke før ST2,
198 og vil være gjeldene fra 01.07.20.

199

200

201 2014.2 Studiekvalitetsdokument

202 *Saksansvarlig: Tord Hauge*

203

204 **Vedlegg 8:** Utkast til Studiekvalitetsdokument

205

206 **Hensikt:**

207 Diskutere hva studentting ønsker å ha med i et studiepolitisk dokument. Dokumentet skal
208 vedtas på Studentting 2.

209

210 Utkastet i vedlegget vil også bli diskutert på Studenttingets Avsparkskonferanse, og på
211 bakgrunn av dette kan de bli ettersendt et nytt utkast til diskusjon.

212

213 **Bakgrunn:**

214 I handlingsplanen Vedtatt av Studentting står det «3.8 Lage en plan og starte arbeidet for at
215 Studentting skal få etablert politiske dokumenter eller plattformer innen områder det er behov
216 for politikk på.». Vi fremmer derfor en endring i vedtektene som innfører politiske dokumenter.
217 Politiske dokumenter skal behandles av to studentting. Vi diskuterer derfor
218 Studiekvalitetsdokument på dette møtet, også vil en endelig innstilling på
219 studiekvalitetsdokument komme fra Arbeidsutvalget på Studentting 2.

220
221
222
223
224
225
226

Det er et ønske at dokumentet skal kunne være speilende for hele studentmassen uavhengig av studieprogram. Dokumentet gjelder også i 5 år, så innholdet skal være tidløst nok til å stå seg framover i tid.

227 2014.3 Handlingsplan for klima og energi for Ås kommune

228 *Saksforbereder: Ås kommune*

229

230 **Vedlegg 9:** Forslag felles klimatiltak med Ås kommune

231 **Vedlegg 10:** Saksutskrift for klimaplan for Ås kommune

232

233 **Hensikt:**

234 I medvirkningsprosessen ber kommunen om innspill til tiltak for å nå målene om utslippskutt i
235 planen. Kommunen ønsker Studenttingets forslag til tiltak innen de fem satsingsområdene (se
236 bakgrunn). Studenttinget kan også komme med innspill til forslagene til
237 samarbeidsprosjekt/tiltak mellom kommunen og NMBU. Det er mulig å komme med skriftlige
238 innspill fram til 15. februar. Kommunens orientering om planarbeidet vil også gi Studenttinget
239 bedre grunnlag til å gi høringsinnspill når planforslaget sendes på høring.

240

241 **Bakgrunn:**

242 Det er vedtatt at det skal utarbeides en handlingsplan for klima og energi for Ås kommune.

243 Kommunen ønsker å samarbeide med NMBU og Studenttinget om konkrete tiltak i klima- og
244 energiplanen, og ønsker innspill fra ansatte og studenter. På møtet 10. februar ønsker Ås
245 kommune direkte innspill fra Studenttingets representanter til tiltak i planen.

246 Handlingsplanen for klima og energi skal gjelde for Ås som samfunn og som organisasjon, og skal
247 inneholde:

- 248 • Mål for kutt i klimagassutslipp
- 249 • Innsatsområder
- 250 • Tiltak for å nå målene
- 251 • Indikatorer for å vurdere måloppnåelse

252

253 Tiltaksdelen i planen skal fastsette hvilke klimatiltak som skal gjøres, hvem som har ansvar for
254 gjennomføring, tidsfrist og kostnad for tiltakene.

255

256 *Prosess og involvering*

257 For å få en god plan, er det viktig med forankring og medvirkning. Det gjennomføres derfor
258 involvering på mange områder for å få innspill til planen:

- 259 • Internt i kommunen med enheter, fagforeninger, grunnskoler og ungdomsråd.
- 260 • I kommunesamfunnet for befolkning, næringsliv, organisasjoner, NMBU og politikere.

261 Det er gjennomført åpne medvirkningsmøter hvor ansatte og studenter ved NMBU har deltatt. I
262 tillegg har ledelsen i kommunen og ved NMBU hatt møte om mulige tiltak vi kan samarbeide
263 om, se vedlegg. Planarbeidet er presentert i Miljørådet ved NMBU, som kom med innspill.
264 Alle tiltakene som kommer inn i medvirkningsprosessen vil bli vurdert i en tiltaksanalyse.
265 Kostnadseffektivitet, virkning på utslippskutt og gjennomførbarhet av tiltakene vurderes og gir
266 kommunens prosjektgruppe grunnlag for å prioritere tiltakene.

267 Planforslaget sendes på høring i april-mai 2020, og planen vedtas trolig i kommunestyret i
268 september 2020. Tiltakene i planen blir grunnlaget for å lage kommunens klimabudsjett for
269 2021.

270
271 *Regional plan for klima og energi for Akershus 2018-2030*

272 Kommunens handlingsplan skal legge fylkets plan, Regional plan for klima og energi for
273 Akershus, til grunn. Mål, innsatsområder og relevante tiltak i den regionale planen vil derfor
274 være førende for kommunens plan.

275 Hovedmål i fylkets plan er at de direkte klimagassutslippene fra Akershus skal reduseres med
276 55 % innen 2030 og med 85-90 % innen 2050 sammenlignet med utslippsnivået i 1991. For å
277 nå hovedmålet, er delmål om prosentvis reduksjon av klimagassutslipp innen hvert av de fire
278 innsatsområdene satt som følger (innen 2030):

- 279 • Transport: 50 %
- 280 • Avfall og avløp: 80 %
- 281 • Stasjonær forbrenning: 90 %
- 282 • Landbruk: Landbruket er fossilfritt innen 2030, samt andre delmål.

283
284 Indirekte utslipp er også et viktig innsatsområde, som omfatter forbruk av varer som er
285 produsert utenfor kommunens grenser. Det er ikke kvantifisert et mål for utslippskutt fordi det
286 ikke finnes gode nok metoder for det.

287 Hovedutvalg for næring og miljø i Ås kommune har vedtatt at kommunens plan skal ha et
288 skjerpet mål: *Klimautslippene skal reduseres med 60% innen 2030 sammenlignet med*
289 *utslippsnivået i 1991. Ås skal være klimanøytral innen 2050.*

290
291 [Regional plan for klima og energi for Akershus og tilhørende handlingsprogram finnes her.](#)

292
293
294

295 2015 Valg og oppnevninger

296 2015.1 Valg av komite for semesterets beste underviser

297 *Saksforbereder: Valgnemnda*

298

299 **Hensikt:**

300 Velge 4 medlemmer til komiteen som kårer semesterets beste underviser. Vervet har 1 års
301 varighet, med umiddelbar tiltredelse.

302

303 **Bakgrunn:**

304 Som et ledd i arbeidet med å øke studiekvaliteten ved NMBU kårer studentene semesterets
305 beste underviser. Utmerkelsen "semesterets beste underviser" henger høyt hos de ansatte, og
306 tanken er at prisen er med på å stimulere undervisere til bedre undervisning. Alle studenter
307 ved NMBU kan nominere undervisere. I komiteen for semesterets beste underviser skal det
308 sitte fire studenter, og vervet er ettårig. (Tiltredelse umiddelbart.) Det er ønskelig med
309 kjønnsbalanse i komiteen, men ikke nødvendig. Komiteen møtes etter behov og har ansvar for
310 å ta imot nominasjoner, gå på de nominertes undervisninger og tilslutt kåre en vinner. De har
311 selv ansvar for å reklamere for at studenter kan nominere undervisere. Nestleder i
312 Arbeidsutvalget bistår komiteen i arbeidet.

313

314 **Kandidater:**

315
316
317

318 **2016** Eventuelt
319

320 **2017** Møteevaluering
321
322
323

324 Vedlegg

325 Vedlegg 1 Forslag til instruks for valg i Studentdemokratiet

326

327

Vedtatt på Studentting 1, xx. xx.xxxx

328

329 Denne instruksen må leses som et supplement til «*Vedtekter for studentdemokratiet ved NMBU*»
330 og «*valgreglement for NMBU*».

331

332 Generelt

- 333 • Valgnemnda er sammen med organisasjonssekretær ansvarlige for gjennomføring av valg
334 under studentting.
- 335 • Valgnemnda er ansvarlige for å finne kandidater til valg.
- 336 • Ved studentting hvor kandidater til Studenttingets Arbeidsutvalget(AU), Universitetsstyret
337 (US) og fakultetsstyret (FS) presenteres, skal dette promoveres spesielt ut mot studentmassen.
- 338 • En student som blir valgt har plikt til å fungere i vervet ut perioden med mindre det ligger
339 spesielle personlige grunner bak
- 340 • Det er kun tillatt å stille til fast representant eller til vara for et utvalg, men en representant
341 kan sitte i flere utvalg så lenge dette ikke strider med øvrige instruks i organisasjonen.
342 Fakultetsstyret og universitetsstyret kommer utenom denne bestemmelsen (jfr.§ 12.3 i
343 Valgreglementet til NMBU).
- 344 • Det skal tilstrebes representasjon fra begge kjønn og ulike studieretninger i
345 Studentdemokratiet ved NMBU.
- 346 • Kandidater kan ikke påta seg flere av vervene i Studenttingets Arbeidsutvalg (AU).

347

348 Spesielt om presentasjon av valg på Studentting:

- 349 • Kandidater skal presentere seg på Studentting i forkant av valg
- 350 • Hvis en kandidat er hindret fra oppmøte kan en presentasjon bli lest opp av en representant
351 fra valgnemnda, eventuelt kan kandidaten lage en videopresentasjon.
- 352 • Kun kandidaten kan svare på spørsmål om vedkommendes kandidatur.
- 353 • Lengden på spørsmålsrunden blir avgjort av ordstyrer i de enkelte tilfeller.
- 354 • Kandidatene presenteres alfabetisk.

- 355 • Kandidater til Studenttingets Arbeidsutvalg, Universitetsstyret og Fakultetsstyret får tre
356 minutter taletid ved presentasjon.
- 357 • Lengden på presentasjoner til andre verv, antall spørsmål som kan stilles og andre, ikke
358 nevnte føringer for presentasjonene bestemmes av møteledelsen på studenttinget

359

360 Valg til Studenttingets arbeidsutvalg (AU)

361 ~~Leder og nestleder~~ De tre posisjonene i AU velges ved elektronisk urnevalg på våren. Posisjonene
362 man kan stille til er leder-posisjonen og/eller en av de to AU-medlem-posisjonene. Dersom du stiller
363 til leder og AU-medlem og blir valgt som leder blir du ikke valgbar som AU medlem og dine
364 stemmer i det valget forkastes. Stemmene vektes i likhet med NMBUs valgreglement ved at antall
365 plasseringer som nr. 1 deles med 1, antall plasseringer som nr. 2 deles med 3, antall plasseringer som
366 nr. 3 deles med 5, antall plasseringer som nr. 4 deles med 7, osv. . Kandidatpresentasjoner sendes til
367 valgnemnda eller direkte til organisasjonssekretæren da de er ansvarlige for disse valgene.
368 Kandidater, dersom de blir valgt, kan ikke sitte i følgende posisjoner:

- 369 • Fakultetsstyret
- 370 • Studenttingsrepresentant
- 371 • Studentrådet
- 372 • Ordstyrer
- 373 • Kontrollkomite

374 Det anbefales på det sterkeste at kandidatene, dersom de blir valgt, ikke sitter i følgende posisjoner:

- 375 • Universitetsstyret
- 376 • Styret i Studentsamskipnaden (SiÅs)

377 Se vedtekter for mer utfyllende informasjon.

378

379 ~~Internasjonalt ansvarlig, velferdsansvarlig, markedsføringsansvarlig og styremedlem velges på~~
380 ~~konstituerende studenttingsmøte på høsten. Kandidatpresentasjoner sendes til valgnemnda eller~~
381 ~~direkte til organisasjonssekretæren da de er ansvarlige for disse valgene. Kandidater, dersom de blir~~
382 ~~valgt, kan ikke sitte i følgende posisjoner:~~

- 383 • ~~Leder og nestleder i Studentrådene~~
- 384 • ~~Ordstyrer~~

385 • ~~Kontrollkomite~~

386 • ~~Studenttingsrepresentant~~

387 ~~Det anbefales på det sterkeste at kandidatene, dersom de blir valgt, ikke sitter i følgende posisjoner:~~

388 • ~~Universitetsstyret~~

389 • ~~Styret i Studentsamskipnaden (SiÅs)~~

390 ~~Se vedtekter for mer utfyllende informasjon.~~

391

392 Valg til Universitetsstyret og fakultetsstyret

393 Valg til universitetsstyret og fakultetsstyret skjer ved elektronisk urnevalg i april/mai på våren og i
394 november på høsten. Ved hvert valg velges det 1 fast og 1 vara til hvert styre, og representantene
395 skal være kjønnsfordelt. Se vedtekter for mer utfyllende informasjon.

396

397 For valg av medlemmer til universitetsstyret og fakultetsstyret må valgreglementet NMBU sees i
398 sammenheng med denne instruksen.

399

400

401 Valg ved Studentting

402 Valg til ~~nominasjonskomitéer~~ sentralt innstillingsutvalg for valg av rektor, prorektor, dekaner osv.
403 ~~tas opp i studenttinget av~~ fattes i utgangspunktet av et enstemmig Studenttingets Arbeidsutvalg i de
404 enkelte tilfeller, samt informeres om på kommende Studentting. Om AU ikke er enige, velges
405 studentrepresentant til sentralt innstillingsutvalg ved Studentting.

406

407 Valg til de følgende vervene følger «rammen for arbeidsåret» til Studentdemokratiet:

408

- 1 leder og 2 ordinære medlemmer til Kontrollkomiteen

409

- 1 representant og 2 vara til universitets Forskningsutvalg (UFU).

410

- 2 representanter og 3 vararepresentanter til universitets Studieutvalg (USU).

411

- 2 representanter og 2 vara til forskningsetisk utvalg.

412

- 2 representanter til komité for tildeling av velferdsmidler.

413

- 4 representanter til komité for semesterets beste foreleser.

414

- Faddergeneral.

415

- 2 faste og 2 vara til Sentral opptakskomité.

- 416 • 2 faste og 2 vara til Klagenemda.
- 417 • 2 faste og 2 vara til møteledelse (ordstyrere)
- 418 • 2 representanter (2-årig verv) og 2 vararepresentanter (1-årig verv) til Studentsam-skipnaden
- 419 i Ås (SiÅs) sitt styre. ~~Disse må være fra campus Ås i to-campus perioden.~~

420
421
422

Vedlegg 2 Forslag til Forretningsorden og dagsorden for Studenttinget (ST) ved NMBU

Forretningsorden og dagsorden for Studenttinget (ST) ved NMBU

Vedtatt på Studentting 1 xx.xx.xxxx

1. Generell del

- 1.1. Alle med stemmerett som er til stede skal registreres ved opprop ved møtestart og får utdelt et stemmeskilt til bruk ved votering.
- 1.2. Dersom noen av de stemmeberettigede drar før møtet er hevet, skal skriftlig beskjed og stemmeskilt leveres sekretariatet.
- 1.3. Møteledelsen består av to ordstyrere.
- 1.4. **Organisasjonssekretær skal føre protokoll. Dette skal inneholde:**

- Hvem som ledet møtet.
- Hvilke representanter med møteplikt som var til stede.
- Hvilke saker som ble behandlet
- Innkomne forslag
- Resultat av votering
- Valgresultat
- Evt protokolltilførsler

1.5. Sakspapirene skal oversettes til engelsk.

- 1.6. Sakspapir og **protokoll** skal sendes til studenttinget sine representanter, Kontrollkomiteen, studentrepresentantene i Universitetsstyret (US), Forskningsutvalget (FU), Studieutvalget (SU), Tuntreet, Samfunnsstyret, Studentrådene (SR), International Students Union (ISU), Erasmus Student Network (ESN), studentrepresentantene i SiÅs, kandidater som stiller til valg, Norsk Studentorganisasjon og (NSO), NMBU-ledelsen.

- 1.7. Sakspapir og **protokoll** skal legges tilgjengelig på Studenttingets Arbeidsutvalget (AU) nettside, på elektronisk læringsplattform og på kontoret til Studenttingets Arbeidsutvalg.

1.8. Flertallsbestemmelser følger av vedtektene.

2. Gjennomføring av møtet

- 2.1. Møter i Studentting skal ledes etter denne forretningsorden og vanlig møtepraksis. I tvilstilfeller tolkes forretningsorden og praksis av ordstyrerne. Ordstyrernes vurdering kan overprøves ved alminnelig flertall.
- 2.2. Saker skal behandles i henhold til dagsorden
- 2.3. Alle endrings- og vedtaksforslag skal formes skriftlig og leveres til møteledelsen.
- 2.4. Alle vedtekts- og diskusjonssaker starter med en meningsrunde blant fakultetene; ~~fortrinnsvis ved Studentrådsleder, dersom dette synes hensiktsmessig~~. Taletid inntil to minutt per fakultet.
- 2.5. Følgende regler gjelder for innlegg og replikk:
 - Taletid på innlegg skal ikke vare lengre enn to minutt.

- 466 - Det gis adgang til to replikker og en svarreplikk per innlegg. Taletid inntil ett minutt.
467 - Møteledelsen og Studenttingsrepresentanter kan foreslå å endre de to overstående
468 punktene dersom de ser at det trengs.
469 - Ved tegning til saksopplysning/forretningsorden skal det gis taletid på et halvt minutt
470 umiddelbart etter at pågående replikkveksling er avsluttet.
471 - Når møteledelsen ser det som nødvendig kan det foreslås å prioritere inntegnede talere
472 som ikke har uttalt seg i saken.

473

474 2.6. Tegn:

- 475 - Innlegg er en finger opp i været.
476 - Replikk er to fingre formet som en V. Skal brukes for å kommentere et innlegg og må
477 tegnes mens innlegget blir holdt. Svarreplikk må tegnes mens replikken blir holdt.
478 - Saksopplysning, til dagsorden og til forretningsorden er to hender formet som en T.
479 Tegnet skal bare brukes for å komme med en saksopplysning eller forslag til endring av
480 dags- eller forretningsorden.

481

- 482 2.7. Møteledelsen kan foreslå å sette strek. Ordstyrere opplyser da om at det ikke er mulig å
483 tegne seg etter påfølgende innlegg og replikkutveksling. Om strek er satt i en sak kan
484 strek oppheves ved kvalifisert flertall.

485

- 486 2.8. Minst en av representantene fra hvert fakultet må beherske norsk. Et innlegg, en
487 replikk eller saksopplysning fremmet på engelsk skal i utgangspunktet besvares på
488 engelsk. Ordstyrere er ansvarlige for å oversette ~~til norsk~~ dersom dette er
hensiktsmessig.

489

- 490 2.9. Når en tegner seg til talelista skal den som tegner seg få tilbakemelding fra
491 møteledelsen om av tegningen er gjort. Dette kan eksempelvis gjøres med et nikk.
Dersom møteledelsen rister på hodet betyr dette at man ikke kan tegne seg.

492

- 2.10. Møteledelsen skal informere når taletiden nærmer seg slutten.

493

- 2.11. Møteledelsen skal ved jevne mellomrom referere talelista og etter hvert innlegg
494 informere om replikker til innlegget.

495

3. Valg og votering

496

- 3.1. Møteledelsen informerer om hvordan valg og voteringen skal gjennomføres.

497

- 3.2. Ved valg og votering fremmer ordstyreboardet et forslag til ST om taletid og antall
498 spørsmål. Tellekorps har ansvaret for voteringen og stemmesedlene.

499

- 3.3. Dersom det er flere vedtaksforslag skal ordstyrerne finne en passende voteringsform.
500 ST kan ved alminnelig flertall velge en annen voteringsform. Som regel settes to
501 ytterliggående forslag opp mot hverandre.

502

- 3.4. I etterkant av valg kan den enkelte kandidat om ønskelig etterspørre sitt eget
503 stemmetall.

504

- 3.5. Møtet kan ikke heves før alle resultat er kunngjort.

505 **Dagsorden**

506 Det kan fremmes ulike saker til dagsorden:

507

508 4. Konstituering

509 Saker som omhandler regler for gjennomføring av møter, godkjenninger og oppnevning. Saker
510 til eventuelt må meldes inn før eller under konstituering.

511

512 5. Orienteringssaker

513 - Saker som kun er til orientering. Studenttinget kan velge å se seg orientert, eller ikke
514 orientert. Om det er ønskelig med debatt må saken fremmes som diskusjonssak eller
515 vedtakssak til neste ST.

516 - Referat fra Universitetsstyret, Studieutvalget, Forskningsutvalget, SiÅs-styret,
517 Studentenes og akademikernes internasjonale hjelpefond (SAIH), International Student
518 Union (ISU), Erasmus Student Network (ESN), Læringsmiljøutvalget (LMU) og
519 studenttingets arbeidsutvalg (AU). Det åpnes for spørsmål om referatene. Dersom det er
520 ønskelig med debatt rundt elementene i et referat, må det fremmes.

521

522 6. Vedtakssaker

523 - Saker som krever bindende vedtak. Det gjelder endringer av vedtekter og andre
524 styringsdokumenter, ny eller presisering av politikk, økonomiske saker og andre saker
525 som krever votering.

526 - Dersom det er hensiktsmessig kan elektronisk vedtak benyttes mellom møtene i ST.

527 - Elektronisk vedtak kan ikke benyttes hvis saken er av betydelig karakter, med mindre
528 ST har forhåndsgodkjent dette. I henhold til instruks for elektronisk vedtak.

529

530 7. Diskusjonssaker

531 Skal ikke voteres over, men legge grunnlag for Studenttingets Arbeidsutvalg sitt videre arbeid
532 med saken.

533

534 8. Valg og oppnevninger

535 Saker som omhandler valg og oppnevninger. Saken skal avsluttes skriftlig votering eller
536 akklamasjon.

537

538 9. Eventuelt

539 Under eventuelt kan alle møtedeltakere fremme saker som ikke kom inn på dagsorden, og
540 disse må fremmes før eller under konstituering. Sakene skal ikke føre til noen form for vedtak.

541

542 10. Møteevaluering

543 Her kan deltakere gi tilbakemeldinger på gjennomføring av møtet.

546

547 **Vedtekter for Studentdemokratiet ved**
548 **Norges miljø- og biovitenskapelige universitet**

549

550 *Vedtatt på stiftelsesmøte: 27.11.2013. Sist revidert xx.xx.xxxx*

551

552 **Kapitteloversikt:**

- 553 1. Formål og virkeområde
554 2. Oppbygging av Studentdemokratiet ved NMBU
555 3. Studenttinget
556 4. Studenttingets Arbeidsutvalg
557 5. Valg og oppnevninger
558 6. Habilitet
559 7. Mistillit
560 8. Instrukser
561 9. Oppløsning av Studentdemokratiet ved NMBU
562 10. Medlemskap i nasjonal studentorganisasjon
563 11. Endring av vedtektene
564 12. Begrepsdefinisjoner

565

566

567 **Kapittel 8: Instrukser Dokumenter**

568

569 § 8-1 Instrukser for Studenttinget Dokumenter som vedtas av Studentting

570

571 Følgende ~~instrukser~~ dokumenter skal vedtas av Studenttinget:

572 - Vedtekter

573 - Prinsippprogram

574 - Politiske dokumenter

575 - Resolusjoner

576 - Økonomireglement

577 - Handlingsplan

578 - Budsjett

579 - Datoplan

580 - Instruks for kontrollkomiteen

581 - Instruks for forretningsorden og dagsorden.

582 - Instruks for valg av Arbeidsutvalget og øvrige valg.

583

584 ~~§ 8-2 Instrukser for Studenttingets Arbeidsutvalg Følgende~~

585 ~~instrukser skal vedtas av Studenttinget:~~

586 - Stillingsinstruks for Arbeidsutvalget.

587

588 §8-1-1 Vedtektene

589 Vedtektene er overordnet øvrige styringsdokumenter.

590
591
592
593
594
595
596
597
598
599
600
601
602
603
604
605
606
607
608
609
610
611
612
613
614
615

§8-1-2 Prinsippprogram

Prinsippprogrammet fastsetter organisasjonens grunnprinsipper og overordnede politiske prioriteringer. Prinsippprogrammet er overordnet Studenttingets øvrige politikk.

Prinsippprogrammet skal behandles hvert 3. år. Studentting kan alltid velge å åpne prinsippprogrammet for behandling. Prinsippprogrammet skal behandles over to studenttingsmøter med diskusjon sak første møte og vedtak på møte nummer to.

§8-1-3 Politiske dokumenter

Politiske dokumenter fastsetter hva Studenttinget mener om et bestemt tema. Dette skal ikke stride med prinsippprogrammet, utover det er politiske dokumenter overordnet Studenttingets øvrige politikk. Dokumentet er gyldig i 5 år. Politiske dokumenter skal behandles over to studenttingsmøter med diskusjon sak første møte og vedtak på møte nummer to.

§ 8-32 Instruks for Studentrådene

Studenttinget vedtar en standardisert instruks for samtlige Studentråd ved NMBU. Studentting vedtar oppbygging og sammensetning av Studentrådet. Studentrådet har mulighet til å utvide egen instruks, men ikke fjerne eller endre sammensetningen uten godkjenning av Studenttinget.

§ 8-43 Andre instrukser

Studenttinget kan vedta andre instrukser ved behov.

616 Vedlegg 4 Gjeldene vedtekter kapittel 8 for Studentdemokratiet
617 ved NMBU

618
619 **Vedtekter for Studentdemokratiet ved**
620 **Norges miljø- og biovitenskapelige universitet**

621
622 *Vedtatt på stiftelsesmøte: 27.11.2013. Sist revidert 11.11.2019.*

623
624 **Kapitteloversikt:**

- 625 1. Formål og virkeområde
626 2. Oppbygging av Studentdemokratiet ved NMBU
627 3. Studenttinget
628 4. Studenttingets Arbeidsutvalg
629 5. Valg og oppnevninger
630 6. Habilitet
631 7. Mistillit
632 **8. Instrukser**
633 9. Oppløsning av Studentdemokratiet ved NMBU
634 10. Medlemskap i nasjonal studentorganisasjon
635 11. Endring av vedtektene
636 12. Begrepsdefinisjoner

637
638 **Kapittel 8: Instrukser**

639
640 **§ 8-1 Instrukser for Studenttinget**

- 641 Følgende instrukser skal vedtas av Studenttinget:
642 - Instruks for forretningsorden og dagsorden.
643 - Instruks for valg av Arbeidsutvalget og øvrige valg.

644
645 **§ 8-2 Instrukser for Studenttingets Arbeidsutvalg**

- 646 Følgende instrukser skal vedtas av Studenttinget:
647 - Stillingsinstruks for Arbeidsutvalget.

648
649 **§ 8-3 Instruks for Studentrådene** Studenttinget vedtar en standardisert instruks for samtlige
650 Studentråd ved NMBU. Studentting vedtar oppbygging og sammensetning av Studentrådet.
651 Studentrådet har mulighet til å utvide egen instruks, men ikke fjerne eller endre
652 sammensetningen uten godkjenning av Studenttinget.

653
654 **§ 8-4 Andre instrukser**

655 Studenttinget kan vedta andre instrukser ved behov.

656
657

Vedlegg 5 Forslag til nytt Økonomireglement for Studentdemokratiet ved NMBU

Økonomireglement for Studenttinget ved NMBU:

Vedtatt på Studenttinget x den xx.xx.xxxx

Økonomireglementet for Studenttinget ved NMBU er i samsvar med vedtektene for Studentdemokratiet ved NMBU og i sammenheng med instruks for semesteravgift gitt av styret i SiÅs 19.03.98, og er underordnet disse.

Økonomireglementet skal holde tillitsvalgte i Studentdemokratiet ved NMBU orientert om de gjeldende økonomirutiner. Prosedyre og ansvarsforhold mellom Studentdemokratiet ved NMBU og SiÅs når det gjelder fastsetting og bruk av semesteravgiften i SiÅs sitt budsjett er ivare tatt i instruks for semesteravgiften.

Studentdemokratiet ved NMBU: Studenttinget:

Studenttinget har ansvaret for behandling av budsjettet til Studenttinget ~~ved NMBU~~. Økonomireglementet skal opp annen hvert år for evaluering og eventuelt revidering. ~~Det anbefales at den blir først presentert som en diskusjon sak også som en vedtak på følgende Studenttinget.~~ Ved endringer som berører SiÅs, skal SiÅs gis anledning til å uttale seg før vedtaket fattes.

Arbeidsutvalget: Har det daglige økonomiske ansvaret i Studentdemokratiet, og er forpliktet til å opptre i tråd med dette reglement. ~~Arbeidsutvalget kan avgi uttalelse på vegne av Studentdemokratiet ved NMBU i budsjettsspørsmål hvis Studentdemokratiet ved NMBU av praktiske årsaker er forhindret fra å uttale seg.~~

I situasjoner hvor ~~Studenttingets~~ Arbeidsutvalget har fraveket eller ser seg nødt til å fravike fra dette reglementet skal Studenttinget bli orientert på førstkommende Studentting.

SiÅs: Plikter å opptre i tråd med instruks for semesteravgift når det gjelder beslutningsprosessen mellom Studentdemokratiet ~~ved NMBU~~ og SiÅs i forbindelse med fastsetting og bruk av semesteravgiften i SiÅs sitt budsjett.

§1. Fullmakter

- a. Arbeidsutvalget har fullmakt til å foreta omdisponeringer mellom poster på vedtatt budsjett med inntil kr. 5000,- dette gjelder enkelt tilfelle. Dette skal orienteres om muntlig og skriftlig på påfølgende Studenttingsmøte. Ytterligere omdisponeringer av inntekt/utgift fra semesteravgiften framlegges Studenttinget til orientering, og for SiÅs til avgjørelse.

§2. Utbetalinger

- a. Leder i ~~Studenttingets~~ Arbeidsutvalget og organisasjonssekretær skal attestere på at faktura/regning er i samsvar med avtale og at varen eller tjenesten er mottatt.

- b. Regninger skal være attestert og anvist før utbetaling finner sted.
- c. Ved leders fravær (ferier, sykdom eller ved andre lengre fravær) har nestleder i ~~Studenttingets~~ Arbeidsutvalg fullmakt til å attestere utbetaling sammen med organisasjonssekretæren
- d. Ingen kan anvise utbetalinger til seg selv. Dette betyr at nestleder av Arbeidsutvalget må anvise utbetalinger til leder i Arbeidsutvalget eller organisasjonssekretær.
- e. Alle utbetalinger fra Studenttinget ~~Studentdemokratiet ved NMBU~~ gjøres over bankkonto.

§3. Reisekostnader

- a. Alle reiser som skal betales av Studenttinget ~~NMBU~~ skal skje på billigst mulig måte og skal forhånds godkjennes av leder i ~~Studenttingets~~ Arbeidsutvalget.
- b. Som hovedregel skal det velges tog, buss, eller andre miljøvennlige transportmidler, fremfor fly. Studenttinget kan dekke sovekupé ved behov. Unntak kan gjøres dersom miljøvennlig transport innebærer en urimelig merkostnad eller vesentlig ulempe for Studenttinget eller den reisende.
- c. Studenttinget ~~NMBU~~ dekker reisegodtgjørelse for tillitsvalgte som representerer organisasjonen på arrangementer.
- d. Hovedregel er at reiser skal gjøres opp etter reiseregning.
- e. Representantene for Studenttinget ~~NMBU~~ gis kjøregodtgjørelse i henhold til statens gjeldende satser ~~der bil er nødvendig~~.
- f. Ved bruk av egen bil over lange avstander der det går rutegående transport refunderes utgifter som tilsvarer billigste reisemåte.
- g. ~~Arrangementer i regi av Norsk Student Organisasjon (NSO) dekkes av Norsk Student Organisasjon og er ivaretatt i økonomireglementer til Norsk Student Organisasjon.~~

§4. Utgifter til mat

a. Utgifter til mat dekkes ved reiser ~~i forbindelse med Studentdemokratiet NMBUs virksomhet, med inntil kr 300 per døgn~~. Dette skal refunderes etter framlagt kvittering. Satsene for dette er

Frokost	kr 90,-
Lunsj	kr 160,-
Middag	kr 190,-

I tilfeller hvor dette ikke er innenfor den økonomiske rammen, foretar Arbeidsutvalget en særskilt vurdering.

- b. Utgifter til mat dekkes ikke ved møter/kurs/arrangementer dersom dette dekkes av arrangøren eller er inkludert i en evt. deltakeravgift.
- c. ~~På arrangementer i Studenttinget NMBUs regi hvor det er felles bespisning, dekkes Studenttinget NMBU utgifter med inntil kr. 150,- pr. person. I tilfeller hvor dette ikke er innenfor den økonomiske rammen, foretar Arbeidsutvalget en særskilt vurdering.~~

754 Vedlegg 6 Utkast ny Arbeidsinstruks for Arbeidsutvalget

755

756 Utkast ny instruks for Studenttingets Arbeidsutvalg

757

Vedtatt på Studentting 1, xx.xx.xxxx.

758 **Instruks for AU:**

- 759 - AU er Studentdemokratiets øverste organ mellom hvert Studentting.
- 760 - AU står for den daglige driften av Studentdemokratiet i tråd med instruks og andre
- 761 styringsdokumenter vedtatt av Studentting.
- 762 - AU skal arbeide med, og jobbe for gjennomslag for Studenttinget sin politikk.
- 763 - AU skal være bindeleddet mellom Studenttinget, Studentrådene, Universitetsstyret, SiÅs
- 764 og NMBU.
- 765 - AU er forberedende og rådgivende organ for Studenttinget. AU skal innstille på saker til
- 766 Studenttinget.
- 767 - AU skal jobbe for å sikre studentrepresentasjon ved NMBU.
- 768 - AU skal være til rådighet for å besvare oppklarende spørsmål, spesielt i forbindelse med
- 769 studenttingspapirene før hver Studentting.
- 770 - AU skal være tilgjengelig på campus for å bistå tillitsvalgte og øvrig studentmasse på
- 771 best egnet måte.
- 772 - AU har ansvaret for å gjennomføre Studentrådsmiddager før Studenttinget.
- 773 - AU har ansvaret for å arrangere Studenttingets avsparskonferanse på våren, samt
- 774 tillitsvalgtkonferanse på høsten.
- 775 - Sittende AU skal sikre god overlapp med påtroppende AU.
- 776 - Avtroppende representanter i utvalget er ansvarlige for å skrive en årsrapport fra sin
- 777 vervperiode, samt gi grundig opplæring til de påtroppende representantene.
- 778 - Alle i AU er ansvarlige for å skape et godt arbeidsmiljø og et godt samarbeid.
- 779 - Alle medlemmer i AU stiller på lik linje i forbindelse med stemmeavgivning.
- 780 Ved stemmelikhet har leder av AU dobbeltstemme.
- 781 - AU kan oppnevne studenter til ikke-vedtaksdyktige komitéer der dette anses som
- 782 hensiktsmessig.
- 783 - AU kan oppnevne studenter til verv og utvalg som ligger utenfor rammen for
- 784 arbeidsåret (årshjulet).
- 785 - AU har ansvaret for å rapportere til de referatpliktige utvalgene er gjort tilgjengelig for
- 786 Studenttinget.
- 787 - AU har ansvaret for å kommunisere og gi informasjon til Studentrådene.
- 788 - AU har ansvaret for daglig drift av AU-kontoret.
- 789 - AU skal følge opp Studentrådene og utvalgene ved Studentdemokratiet, samt
- 790 tillitsvalgte på Studenttinget.
- 791 - AU skal sørge for at oppdatert informasjon til nyvalgte studentrepresentanter er gitt til
- 792 administrasjonen etter hvert Studentting.
- 793 - AU skal følge opp komitéen for kåringen av semesterets beste foreleser.
- 794 - AU er ansvarlig for å arrangere seminarer for studentrepresentantene i lokalt og
- 795 sentralt studie- og forskningsutvalg.

- 796 - AU skal være representert i Universitetets studieutvalg (U-SU), Universitetets
797 forskningsutvalg (U-FU), og Læringsmiljøutvalget (LMU), samt se til at vedtak følges
798 opp.
- 799 - AU skal representere studentene i Komitéen for likestilling og mangfold,
800 Bomiljøutvalget og Miljørådet.
- 801 - AU skal ha en dialog og og samarbeid med Faddergeneralen og fadderstyre.
- 802 - AU internkonstituerer hvem av AU-medlemmene som er leders stedfortreder. Dersom
803 et enstemmig AU ikke blir enig i dette skal rollen tilfalle den med høyest valgtall.
- 804 - AU skal lede komiteer nedsatt av AU selv, samt bomiljøutvalget, komiteen for tildeling
805 av velferdsmidler og inkluderingsmidler.
- 806 - AU skal jobbe kontinuerlig med synliggjøring og markedsføringen av
807 Studentdemokratiet ved NMBU, samt relevante nasjonale studentsaker.
- 808 - AU skal jobbe for at informasjon til studenter og tillitsvalgte er oppdatert og tilgjengelig
809 på både norsk og engelsk.
- 810 - AU skal representere NMBU-studentene og Studentdemokratiet opp mot den øverste
811 ledelsen og utad.
- 812 - AU skal ha jevnlig dialog med internasjonale lag og foreninger, som ISU og ESN.
- 813 - AU skal ha jevnlig dialog og godt samarbeid med Studentsamfunnet i Ås.
- 814 - AU har selv ansvar for å fordele ansvarsområdene mellom seg.

815

816 **Leders hovedoppgaver:**

- 817 - Leder skal åpne og lukke Studenttingsmøtene.
- 818 - Leder har det administrative personalansvaret for de andre medlemmene i utvalget, og
819 skal gjennomføre medarbeidersamtale minst 1 gang hvert semester.
- 820 - Leder tar ansvaret i uforventede og uforutsette situasjoner.
- 821 - Leder skal jobbe med det strategiske bildet i studentdemokratiet – både kort- og
822 langsiktig.
- 823 - Leder skal jobbe opp mot større aktører, eksempelvis kommunen og fylkeskommunen,
824 dersom det er hensiktsmessig for studentene på NMBU.
- 825 - Leder skal legge til rette for et godt samarbeid med Universitetsstyret og SiÅs.
- 826 - Leder har ansvaret for økonomien til Studenttinget.
- 827 - Leder skal representere studentene i Rektors Ledergruppe (RLG).
- 828 - Leder har ansvaret for AU-møtene.

Vedlegg 7 Gjeldende Arbeidsinstruks for Arbeidsutvalget

Instruks for Studenttingets Arbeidsutvalg

Vedtatt på Studentting 1, 19.02.2018.

For hele Arbeidsutvalget (AU):

- AU er Studentdemokratiets øverste organ mellom hvert Studentting.
- AU står for den daglige driften av Studentdemokratiet og skal følge opp handlingsplan og beslutninger vedtatt av Studenttinget, herunder vedtak.
- AU skal følge opp alle vedtak som blir fattet av Studenttinget.
- AU skal være bindeleddet mellom Studenttinget, Studentrådene, Universitetsstyret, SiÅs og NMBU.
- AU er forberedende og rådgivende organ for Studenttinget. AU skal innstille på saker til Studenttinget.
- AU skal jobbe for å sikre studentrepresentasjon ved NMBU.
- AU skal være til rådighet for å besvare oppklarende spørsmål, spesielt i forbindelse med studenttingspapirene før hver Studentting.
- AU har ansvaret for å gjennomføre Studentrådsmiddager før Studenttinget.
- AU har ansvaret for å arrangere Studenttingets avsparskonferanse, samt studentdemokratiets høst- og vårseminar for å sikre kontinuitet i studentdemokratiet.
- Det skal hver virkedag være en dagansvarlig på kontoret.
- AU skal i starten av hver utvalgsperiode holde minst ett faglig seminar. Det skal også arrangeres en oppstartstur med utvalgsmedlemmer for å sikre kontinuitet.
- Alle i AU er ansvarlige for å skape et godt arbeidsmiljø og et godt samarbeid.
- Alle medlemmer i AU stiller på lik linje i forbindelse med stemmeavgivning. Ved stemmelikhet har leder av AU dobbeltstemme.
- AU kan oppnevne studenter til ikke-vedtaksdyktige komitéer der dette anses som hensiktsmessig.
- AU kan oppnevne studenter til verv og utvalg som ligger utenfor rammen for arbeidsåret (årshjulet).
- Avtroppende representanter i utvalget er ansvarlige for å skrive en årsrapport fra sin vervperiode, samt gi grundig opplæring til de påtroppende representantene.

Leders hovedoppgaver:

- Leder skal åpne og lukke Studenttingsmøtene.
- Leder skal representere NMBU-studentene og Studentdemokratiet opp mot den øverste ledelsen og utad.
- Leder har det administrative personalansvaret for de andre medlemmene i utvalget, og skal gjennomføre medarbeidersamtale minst 1 gang hvert semester.
- Leder tar ansvaret i uforventede og uforutsette situasjoner.
- Leder skal jobbe med det strategiske bildet i studentdemokratiet – både kort- og langsiktig.
- Leder skal jobbe opp mot større aktører, eksempelvis kommunen og fylkeskommunen, dersom det er hensiktsmessig for studentene på NMBU.
- Leder skal legge til rette for et godt samarbeid med Universitetsstyret og SiÅs.
- Leder skal jobbe for et samarbeid mellom AU og Studentsamfunnet.
- Leder har ansvaret for økonomien til Studenttinget.
- Leder skal representere studentene i Rektors Ledergruppe (RLG).

876 - Leder har ansvaret for AU-møtene.

877

878 **Nestleders hovedoppgave:**

- 879 - Nestleder har ansvaret for å rapportere til de referatpliktige utvalgene er gjort
- 880 tilgjengelig for Studenttinget.
- 881 - Nestleder har ansvaret for å kommunisere og gi informasjon til Studentrådene.
- 882 - Nestleder har ansvaret for det praktiske og organisatoriske arbeidet til AU,
- 883 Studenttinget og arrangement i regi av AU i samarbeid med organisasjonssekretæren.
- 884 - Nestleder har ansvaret for daglig drift av AU-kontoret.
- 885 - Nestleder skal følge opp Studentrådene og utvalgene ved Studentdemokratiet, samt
- 886 tillitsvalgte på Studenttinget.
- 887 - Nestleder skal sørge for at oppdatert informasjon til nyvalgte studentrepresentanter er
- 888 gitt til administrasjonen etter hvert Studentting.
- 889 - Nestleder skal være leders stedfortreder, gjelder ikke RLG.
- 890 - Nestleder skal følge opp komitéen for kåringen av semesterets beste foreleser.
- 891 - Nestleder er ansvarlig for å arrangere ett seminar for studentrepresentantene i
- 892 Fakultetets studieutvalg (FAK-SU) og programråd.
- 893 - Nestleder skal representere studentene i Universitetets studieutvalg (U-SU) og
- 894 Læringsmiljøutvalget (LMU) og Styringsgruppen, samt se til at vedtak følges opp.
- 895 - Nestleder skal være AUs kontaktperson for Faddergeneralen.

896

897 **Velferdsansvarlig hovedoppgaver:**

- 898 - Velferdsansvarlig har ansvar for å innstille til et forslag om tildeling av velferdsmidler
- 899 på vegne av komitéen for tildeling av velferdsmidler, til Studenttinget.
- 900 - Velferdsansvarlig skal jobbe for å ivareta studentenes velferdstiltak (psykiske, fysiske
- 901 og sosiale) i samarbeid med aktuelle aktører.
- 902 - Velferdsansvarlig har sammen med sponsoransvarlig i Næringslivsutvalget (NU) ansvar
- 903 for å skaffe sponsorer til grillfesten for de nye studentene i fadderuken.
- 904 - Velferdsansvarlig skal representere studentene i; Læringsmiljøutvalget (LMU),
- 905 komitéen for tildeling av inkluderingsmidler, samarbeidsutvalget for sosial
- 906 rådgivningstjeneste og Karrierefondet, samt følge opp vedtak fra disse organene.
- 907 - Velferdsansvarlig er ansvarlig for; Bomiljøutvalget og komitéen for tildeling av
- 908 velferdsmidler.
- 909 - Velferdsansvarlig skal være delaktig i fadderukene som for arrangørene.

910 **Internasjonalt ansvarliges hovedoppgaver:**

- 911 - Internasjonalt ansvarlig skal jobbe for at interessene og rettighetene til internasjonale
- 912 studenter blir ivaretatt ved NMBU.
- 913 - Internasjonalt ansvarlig skal holde seg oppdatert på virksomheten til organisasjoner
- 914 med internasjonale studenter/politikk i hovedfokus, samt bistå ved behov.
- 915 - Internasjonalt ansvarlig skal støtte arrangementer rettet mot internasjonale
- 916 organisasjoner ved NMBU, sammen med Studentenes Informasjonstorg (SiT), SiÅs og
- 917 Studentsamfundet.
- 918 - Internasjonalt ansvarlig skal bidra til at studentene ved NMBU har mulighet til å bli
- 919 integrert i studentfellesskapet.
- 920 - Internasjonalt ansvarlig skal være delaktig i fadderuken som rådgiver for arrangørene.
- 921 - Internasjonalt ansvarlig er ansvarlig for komitéen for tildeling av inkluderingsmidler.

- 922 - Internasjonalt ansvarlig skal representere studentene i; komitéen for tildeling av
923 velferdsmidler og arrangementskomitéen på Samfunnet.

924

925 **Markedsføringsansvarliges hovedoppgaver:**

- 926 - Markedsføringsansvarlig skal jobbe kontinuerlig med synliggjøring og markedsføringen
927 av Studentdemokratiet ved NMBU, samt relevante nasjonale studentsaker.
928 - Markedsføringsansvarlig skal sørge for kontinuerlige oppdateringer av hjemmesiden og
929 i sosiale medier, på norsk og engelsk.
930 - Markedsføringsansvarlig har ansvaret for markedsføringseffekter.
931 - Markedsføringsansvarlig skal ha kontakt med media og gi tips om Studentdemokratiet.
932 - Markedsføringsansvarlig skal holde kontakt med nestleder i Studentrådene ved NMBU,
933 for å sikre markedsføringen på lokalt nivå.

934

935 **Miljø- og forskningsansvarliges hovedoppgaver:**

- 936 - Miljø- og forskningsansvarlig skal arbeide med miljø- og forskningsspørsmål.
937 - Miljø- og forskningsansvarlig representerer studentene i; Komitéen for likestilling og
938 mangfold, Bomiljøutvalget, Forskningsutvalget (U-FU) og Miljørådet.
939 - Miljø- og forskningsansvarlig skal støtte studentrepresentantene i Forskningsutvalget
940 (U-FU).
941 - Miljø- og forskningsansvarlig er ansvarlig for å arrangere ett seminar for
942 studentrepresentantene i Fakultetets forskningsutvalg (FAK-FU).

Vedlegg 8 Utkast til Studiekvalitetsdokument for Studenttinget ved NMBU

Dokumentet inneholder kravene studentene ved NMBU har til sin utdanning.

1. Pensum og undervisningsmetoder skal være basert på oppdatert og kvalitetssikret forskning i alle emner ved NMBU.
2. Undervisningen skal være en studentaktiv prosess som fremmer refleksjon og selvstendighet.
3. Utdanning skal gi ferdigheter og kunnskap i hovedsak innenfor sine fagområder, gjennom læring og mestring.
4. Dannelse er en viktig del av en universitetsutdanning og NMBU skal ruste sine studenter til et liv som en aktiv samfunnsborger.
5. Studentene er aktive deltakere i fagmiljøet.
6. Alle studenter på masternivå skal få tildelt en faglig mentor som skal bistå med faglig oppfølging, veiledning og rådgivning i studentens videre progresjon og faglige veivalg.
7. Alle fagområdene ved NMBU skal ha et faglig hjem for studenter plassert i nærhet til de ansatte innen det aktuelle fagområdet.
8. Studenter ved alle studieprogrammer skal ha tilgang til relevante idéverksteder, og ta del i utformingen av de.
9. Studieprogrammets studieplan skal være faglig begrunnet og skal gi studenten størst mulig frihet i valg av emner.
10. Alle studieprogram skal gi trening i det å samarbeide tverrfaglig om å løse komplekse problemstillinger.
11. Studieprogrammet skal ha arbeidsrelevans og gi studenter kompetanse som er etterspurt i arbeidslivet.
12. Oppbygging av emner skal være faglig begrunnet slik at studentene får faglig og personlig utvikling.
13. Digitale hjelpemidler skal tas i bruk der det er relevant, og undervisere skal kurses i hvordan disse kan benyttes.
14. NMBU må benytte fagfelle-evaluering (peer review) av undervisningen i alle emner minst én gang i semesteret for kvalitetssikring og for å gi undervisere formativ tilbakemelding.
15. Studenter skal i stor grad kunne gi tilbakemelding på undervisning underveis i emnet.
16. Alle studenter skal automatisk få en individuell, læringsfremmende begrunnelse på innleverte arbeidskrav og eksamen.
17. NMBU skal legge bedre til rette for at studenter ved alle studieprogram skal kunne ta studiepoenggivende praksis i løpet av utdanningsløpet.
18. Alle emner skal være sett i sammenheng med bærekraftsmålene og skal utruste studentene med et tankesett for bærekraft.
19. Valg av vurderingsform skal være basert på hvordan studenten i størst mulig grad kan vise hva studenten har tilegnet seg av kompetanse.
20. Det skal være en tydelig sammenheng mellom læringsutbytte og vurdering gjort ved NMBU.
21. Alle emner skal tilby konteeksamen i tilfelle stryk på første eksamensforsøk, dersom man trekker seg under eksamen eller er registrert med gyldig fravær.
22. NMBU skal ha en målsetning om over 50% av studentene skal reise på utveksling i løpet av studietiden sin.
23. Utveksling skal være normalen, og NMBU må ha en ordning der studenter melder seg av i stedet for på utveksling.
24. Bruk av obligatorisk undervisning skal begrenses og kun benyttes når det ikke er mulig å tilegne seg fagkunnskapen på annen måte.

993

Vedlegg 9 Forslag felles klimatiltak NMBU og Ås kommune

994

Tiltak nr	Beskrivelse av tiltak
1	Etablere bildelings-løsning: Vurdere tre stasjoner; Eika, Nybyen og Ås sentrum.
2	Samarbeid om miljøstandard for bygg. Hvilken dokumentasjon/klimaanalyser bør legges til grunn for valg av materialer? Kommunen har behov for NMBUs kompetanse.
3	Innkjøp – felles rammeavtaler? Spesielt for avfallshåndtering. Hvordan kan kommunen og NMBU jobbe med felles standarder?
4	NMBU som visningsvindu for bærekraft: Alle bærekraftsmål, men spesielt innovasjon og nye løsninger på grønn energi, bygg, overvann/ klimatilpasning, avfall og avløp.
5	Samarbeidsprosjekter landbruk i Ås – rådgiving, piloter, nye klimaløsninger for landbruket
6	Nærings-offentlig Phd: NMBU kan bidra med veiledning. Kommunen må vurdere om dette er aktuelt, og hvilke tema det er behov for kunnskap om.
7	Trekke inn studenter i faglige utredninger/prosjekter som kommunen trenger.
8	Flytting av Veterinærhøgskolen og Veterinærinstituttet: Tiltak for å få nye ansatte og studenter til å reise kollektivt.
9	Gjennomføre reisevaneundersøkelse for NMBU høsten 2020.
10	Legge til rette for flere muligheter for gjenbruk: Mat, møbler, fikselaug og lignende initiativer. Samarbeid med SiÅs

995

Ås kommune

Saksutskrift

Handlingsplan for klima og energi - Rammer for innhold, prosess og medvirkning.

Arkivsak-dok. 19/03274-1
Saksbehandler Siri Gilbert

Saksgang	Møtedato	Saknr
1 Hovedutvalg for næring og miljø	05.11.2019	3/19

Hovedutvalg for næring og miljøes behandling 05.11.2019:

Emilie Efe Åm (Ap) fremmet følgende tilleggsforslag:

1. I arbeidet skal det vurderes å justere de sektorvise målene, spesielt skal det vurderes potensialet for større utslippsreduksjoner innen transport.
2. Medvirkningsaktivitetene skal suppleres for å styrke involveringen fra alle grunnskolene og ungdom mellom 16 og 25 år.

Magnus Flåten Nickelsen (Rødt) fremmet følgende tilleggsforslag:

Medvirkningsaktivitetene skal suppleres for å styrke involveringen fra fagforeningene.

Tor Malnes Grobstok (MDG) fremmet følgende tilleggsforslag:

Det tas inn tiltak om arealregnskap i planen, som synliggjør de klimamessige konsekvensene ved ned- og oppbygging av ulike areal typer. Dette knyttes opp mot rullering av kommuneplanen.

MDG og SV fremmet følgende fellesforslag:

Rådmannen bes kontakte NMBU og Studentdemokratiet for en sterkere involvering for å identifisere felles klimamål og egnede tiltak.

Kristine Lien Skog (SV) fremmet følgende forslag:

Hovedutvalg for næring og miljø vedtar rådmannens innstilling med følgende endringer/tillegg:

1. Klimatilpasning tas ut av planen, og fremmes som en egen sak for politisk behandling.
2. Klimautslippene skal reduseres med 60% innen 2030 sammenlignet med utslippsnivået i 1991. Ås skal være klimanøytral innen 2050.

Votering:

Aps forslag:

1. ble enstemmig vedtatt
2. ble enstemmig vedtatt

Rødts forslag ble vedtatt 7-2 (H)

Postadresse Postboks 195 1431 Ås post@as.kommune.no	Besøksadresse Skoleveien 1 1430 Ås www.as.kommune.no	Telefon Telefaks	64 96 20 00 64 96 20 19	Org.nr. Bankgiro	964 948 798 1654.07.99605
---	---	-----------------------------------	----------------------------	-----------------------------------	------------------------------

Side 1 av 8

MDGs forslag ble vedtatt 6-3 (2H, V)

Fellesforslag fra MDG og SV ble enstemmig vedtatt

SVs forslag:

1. ble enstemmig vedtatt
2. ble enstemmig vedtatt

Hovedutvalg for næring og miljø vedtak 05.11.2019:

1. Hovedutvalg for næring og miljø støtter rådmannens forslag til innhold i Handlingsplan for klima og energi, prosess og medvirkning.
2. Handlingsplan for klima og energi skal utarbeides slik at den kan legges til grunn for utarbeiding av klimagassbudsjett for Ås kommune.
3. I arbeidet skal det vurderes å justere de sektorvise målene, spesielt skal det vurderes potensialet for større utslippsreduksjoner innen transport.
4. Medvirkningsaktivitetene skal suppleres for å styrke involveringen fra alle grunnskolene og ungdom mellom 16 og 25 år.
5. Medvirkningsaktivitetene skal suppleres for å styrke involveringen fra fagforeningene.
6. Det tas inn tiltak om arealregnskap i planen, som synliggjør de klimamessige konsekvensene ved ned- og oppbygging av ulike areal typer. Dette knyttes opp mot rullering av kommuneplanen.
7. Rådmannen bes kontakte NMBU og Studentdemokratiet for en sterkere involvering for å identifisere felles klimamål og egnede tiltak.
8. Klimatilpasning tas ut av planen, og fremmes som en egen sak for politisk behandling.
9. Klimautslippene skal reduseres med 60% innen 2030 sammenlignet med utslippsnivået i 1991. Ås skal være klimanøytral innen 2050.

Saksutskriften bekreftes
Ås, 11.november 2019

Kim Madsen Pham
Konsulent

Dokumentet er elektronisk godkjent

Saksfremlegg**Rådmannens innstilling:**

1. Hovedutvalg for næring og miljø støtter rådmannens forslag til innhold i Handlingsplan for klima og energi, prosess og medvirkning.
2. Handlingsplan for klima og energi skal utarbeides slik at den kan legges til grunn for utarbeiding av klimagassbudsjett for Ås kommune.

Ås, 25.10.2019

Trine Christensen
Rådmann

Ellen Grepperud
Virksomhetsleder samfunnsutvikling

Avgjørelsesmyndighet:

Hovedutvalg for miljø og næring

Behandlingsrekkefølge:

Hovedutvalg for miljø og næring

Vedlegg:

Saksutskrift Formannskapet 02.05.2018 Regional plan for klima og energi i Akershus
- høringsuttalelse fra Ås kommune
Status klimagassutslipp i Ås kommune 2017 2018

Øvrige relevante dokumenter som ligger i saken:

Regional plan for klima og energi for Akershus, se denne nettsiden:

<https://www.akershus.no/ansvarsomrader/klima-og-miljo/klima-og-energi/regional-plan-for-klima-og-energi/>

Saksutredning:

Sammendrag

Det er vedtatt at det skal utarbeides en handlingsplan for klima og energi for Ås kommune, og at planen skal legge Regional plan for klima og energi for Akershus til grunn. Handlingsplanen utarbeides i tråd med statlige planretningslinjer for klima- og energiplaner. For å få en god plan, er det viktig med forankring og medvirkning. Rådmannen anbefaler at det i medvirkningsprosessen fokuseres på tiltaksdelen i planen, og at mål og innsatsområder i regional plan legges til grunn i kommunens plan, med lokale justeringer. Tiltaksplanen bør utarbeides slik at den blir et godt grunnlag for klimabudsjett.

Fakta i saken

1. Føringer for planarbeidet

Kommunens føringer for planarbeidet

Planstrategi 2017-2020:

På grunnlag av Regional plan for klima og energi bør kommunen utarbeide en kommunal handlingsplan for klima og energi.

Utdrag av vedtak i formannskapet 02.05.18 i forbindelse med behandling av høringsuttalelse til Regional plan for klima og energi for Akershus:

- *Ås kommune slutter seg til hovedtrekkene i høringsutkastet til Regional plan for klima og energi i Akershus (RP-KE) datert 6.2.18, med tilhørende handlingsprogram for perioden 2019-2022.*
- *Planens målsettinger, innsatsområder og handlingsprogram med tiltak legges til grunn for Ås kommunes handlingsplan for klima og energi.*

Kommunens handlingsprogram 2019-2022:

Tiltak 20: Utarbeide handlingsplan for klima og energi i tråd med Regional plan for klima og energi. Tidsfrist: Vår 2019

Regional plan for klima og energi for Akershus 2018-2030

Ås kommune deltok i planprosessen og det ble sendt høringsuttalelse fra Formannskapet (se vedlagte sak). Hovedmål i planen er at de direkte klimagassutslippene fra Akershus skal reduseres med 55 % innen 2030 og med 85-90 % innen 2050 sammenlignet med utslippsnivået i 1991. For å nå hovedmålet, er delmål om prosentvis reduksjon av klimagassutslipp innen hvert av de fire innsatsområdene satt som følger:

- Transport: 50 %
- Avfall og avløp: 80 %
- Stasjonær forbrenning: 90 %
- Landbruk: Landbruket er fossilfritt innen 2030, samt andre delmål.

I tillegg er indirekte utslipp et innsatsområde, men der er det ikke kvantifisert overordnet mål for utslippskutt fordi det ikke finnes gode metoder for det, men det er satt flere delmål.

Den regionale planen har tre strategier for å redusere utslippene innenfor de fem innsatsområdene:

- Bruke offentlige innkjøp som aktivt verktøy.
- Bruke miljøledelse som aktivt verktøy.
- Øke kunnskap og kompetanse om direkte og indirekte utslipp hos offentlige og private virksomheter og innbyggere.

Handlingsprogrammet til den regionale planen (2019-2022) har mange tiltak for hvert innsatsområde. Det er spesifisert hvilke som er aktuelle for kommunene å ta ansvar for eller å samarbeide om. Tiltakene er skjønnsmessig vurdert utfra kriteriene effekt på klimagassreduksjon, grad av usikkerhet ved gjennomføring og kostnad. Tiltakene retter seg mot det offentlige og er inndelt i tre kategorier ut fra rollene disse har:

- «Samfunnsutvikler» hvor det offentlige har en pådriverrolle
- «Myndighet» hvor det offentlige har myndighet gjennom lover, og som utøves via forvaltning (og som eier)
- «Feie for egen dør» hvor tiltakene er rettet mot egen virksomhet

Akershus fylkeskommune har også utarbeidet indikatorer som kommunen kan bruke for å måle utvikling og måloppnåelse. Dette kommer som et tillegg til Miljødirektoratets statistikk.

Statlige planretningslinjer for klima- og energiplanlegging og klimatilpasning

Formålet med de statlige planretningslinjene er blant annet å sikre at kommunene prioriterer arbeidet med å redusere klimagassutslipp, og bidra til at klimatilpasning ivaretas i planlegging etter plan- og bygningsloven. Planretningslinjene fastsetter at kommunenes planer som behandler klima- og energispørsmål bør være strategisk innrettet, og bygge på grundige analyser av nåsituasjon. Det bør legges vekt på samarbeid om langsiktige mål, samtidig som det utredes tiltak som kan gjennomføres på kort sikt. § 3-1 spesifiserer hva en klima- og energiplan skal inneholde ([se Lovdata for detaljer](#)).

2. Status for utslipp i Ås kommune

For å prioritere tiltak, er det nødvendig å ha god kunnskap om status for utslipp og energiforbruk. Statistikken fra Miljødirektoratet og SSB vil bli brukt i planen som et viktig grunnlag for å prioritere tiltakene. For å få oversikt over utslippene i Ås kommune som organisasjon vil vi bruke verktøyet Klimakost, som viser utslippene fordelt på innkjøpsarter og tjenesteområder.

De nyeste tallene for direkte klimagassutslipp i Ås kommune etter kilde får vi fra Miljødirektoratet for 2017 viser følgende fordeling på kilder:

- Veitrafikk 81%
- Jordbruk 9%
- Anleggs- og landbruksmaskiner 5%
- Avfall og avløp 4%
- Oppvarming 1%

Utslippene har gått ned i perioden 2009-2017, hovedsakelig grunnet nedgang i utslipp fra veitrafikk. Dette skyldes økt andel el-biler, innskjerping av eurokrav og økt innblanding av biodrivstoff (Se vedlegg for detaljer).

3. Planlagt framdrift for planprosessen:

Oktober- november 2019:

- Innhente statistikk og framskrivninger for klimagassutslipp og energibruk i Ås

November 2019 – februar 2020:

- Medvirkning internt i kommunen og eksternt med befolkning, næringsliv, organisasjoner og politikere. Vurdere tiltak som har kommet inn i medvirkningsprosessen (tiltaksanalyse).

Mars – mai 2020:

- Høringsforslag behandles 1. gang i HNM
- Høringsperiode (6 uker)
- Planforslag behandles 2. gang i HNM og kommunestyret

Vurdering

Hva skal denne planen være?

Gitt de lokale og regionale føringene for planarbeidet, samt kravene i statlige planretningslinjer, anbefaler rådmannen at handlingsplan for klima og energi for Ås kommune blir en temaplan med tiltaksdel som rulleres årlig. Temaplanen bør fokusere på de samme innsatsområdene som den regionale planen og ha samme tidshorisont, fram til 2030.

Temaplanen bør beskrive nåsituasjon og framskrivninger for lokale klimagassutslipp og energiforbruk og hovedmål og delmål for utslippsreduksjon. Det bør gjennomføres en tiltaksanalyse, som grunnlag for valg og prioritering av tiltak. En tiltaksanalyse er en samfunnsøkonomisk vurdering av tiltakenes kostnadseffektivitet, virkning på utslippskutt og gjennomførbarhet. I tillegg bør planen beskrive hvilke indikatorer kommunen skal bruke for å følge utvikling og måloppnåelse.

Temaplanen skal omfatte Ås kommune som samfunn og organisasjon. Bakgrunnsinformasjon og detaljer om de ulike innsatsområdene er presentert i Regional plan for klima og energi. Rådmannen anbefaler derfor at den lokale planen kortfattet omtaler de lokale forholdene i Ås kommune, og forøvrig henviser til den regionale planen. Et klimaregnskap med kommentarer til utslipps-statistikken bør ligge som vedlegg til selve planen.

Handlingsplanen bør omtale temaet klimatilpasning, men mål og tiltak for å sikre klimatilpasning i kommunen fastsettes i den pågående rulleringen av kommuneplanen.

Arbeid med målsettinger

Regional plan for klima og energi har mål for utslippskutt i Akershus. Fordeling av utslipp i Ås kommune etter sektor er relativt likt situasjonen for hele Akershus fylke. Rådmannen anbefaler derfor at målene som er satt i regional plan også legges til grunn for Ås kommune. Det ligger et omfattende statistikk- og prognosearbeid bak fastsettingen av disse målene. Rådmannen anbefaler derfor at fastsetting av mål for utslippskutt ikke blir tema i involveringsprosessen. Dersom det i arbeidet med statistikk og prognoser for Ås kommune framkommer informasjon som er relevant for mål, kan rådmannen foreslå å justere målene fra regional plan, slik at de tilpasses status og trender for Ås kommune.

Tiltaksdel og klimabudsjett

Handlingsprogrammet til den regionale planen for klima og energi har identifisert en rekke tiltak der kommunene enten er ansvarlige for tiltaket eller bør bidra i gjennomføringen. De tiltakene som er relevante for kommunen bør legges til grunn

for medvirkningsprosessen, men må spesifiseres og tilpasses Ås. Det vil trolig komme inn forslag til mange tiltak som ikke er nevnt i handlingsprogrammet for Akershus.

Mange kommuner og fylkeskommuner har nå begynt å bruke klimabudsjett som styringsverktøy i sitt klimaarbeid. Tiltak i klimaplanen, ansvar for gjennomføring av disse, finansiering og rapportering er i et klimabudsjett knyttet direkte til kommunens ordinære budsjettprosess. Mange kommuner, blant annet flere Follokommuner, bruker klimabudsjett-modulen i Framsikt. Rådmannen anbefaler at tiltaksdelen i klima- og energiplan for Ås kommune utformes slik at den blir et godt grunnlag for utarbeidelse av klimagassbudsjett for 2021 i Framsikt.

Involvering/medvirkning

I medvirkningsprosessene bør kommunen etterspørre innspill primært på tiltak. Rådmannen anbefaler at mål, innsatsområder og tiltak fra handlingsprogrammet i regional plan legges til grunn for medvirkningsprosessene. Rådmannen anbefaler at kommunen inviterer til medvirkningsmøter så fort som mulig. I tillegg til interne medvirkningsprosesser i kommunen legges det opp til:

- Klima- tegnekonkurranse for grunnskole og barnehagene
- Ett møte nord i kommunen, og ett i Ås sentrum: Workshop med innspill til tiltak for innbyggere, politikere, lag og foreninger, akademia, næringsliv og store arbeidsplasser
- Frokostmøte med næringslivet
- Workshop med Ungdomsrådet

Indikatorer

For å følge utviklingen med arbeidet som gjøres med å redusere klimagassutslippene i kommunen, er det viktig å ha et sett med indikatorer som kommunen skal rapportere på. Rådmannen anbefaler at indikatorene i Regional plan for klima og energi benyttes så fremt det er hensiktsmessig, og at øvrig statistikk fra SSB og Miljødirektoratet benyttes. I planprosessen vil også valg av indikatorer for rapportering være et viktig tema.

Økonomiske konsekvenser

Vedtak i denne saken får ikke økonomiske konsekvenser. Det er allerede avsatt budsjett for 2019 for nødvendige utredninger som grunnlag for planen. Når selve handlingsplanen skal vedtas, vil det få økonomiske konsekvenser med bakgrunn i de tiltak som foreslås.

Miljømessige konsekvenser

Klimaendringene er en av de største utfordringene vi står overfor som samfunn. Det er nødvendig med store utslippskutt de nærmeste årene for å innfri målene i Paris-avtalen om 1,5 til 2 graders oppvarming. En ny klima- og energiplan med tiltaksdel og påfølgende klimabudsjett vil være et styringsverktøy som bidrar til reduksjon av klimagassutslipp i Ås kommune.

Alternativer

Hovedutvalg for næring og miljø vedtar rådmannens innstilling med følgende endringer/tillegg:

1011
1012

Konklusjon med begrunnelse

Rådmannen anbefaler at kommunen setter i gang arbeidet med handlingsplan for klima og energi for Ås kommune. Innsatsområder, mål og tiltak i regional plan og handlingsprogram for klima og energi for Akershus bør legges til grunn for Ås kommunes plan. Det er viktig å ha en god involveringsprosess både internt i kommunen som organisasjon og i Ås-samfunnet for å sikre god forankring av planen, og få nødvendige innspill til tiltaksdelen. En ny klima- og energiplan med tiltaksdel og påfølgende klimabudsjett vil være et godt styringsverktøy som bidrar til nødvendige utslippskutt i Ås kommune.

Kan vedtaket påklages?

Nei.

Ikrafttredelse av vedtaket:

Umiddelbart.